

Voorzitter, geachte leden van de gemeenteraad,

Een aantal maanden geleden spraken Ineke Palm van de gebiedscommissie en Mirjam van Rijn in deze commissie in over de aanbesteding welzijn en de Welzijnscoalitie Delfshaven. Wij willen graag verslag doen van onze ervaringen sindsdien en deze teruggeven aan de gemeenteraad.

De Welzijnscoalitie is een bont netwerk van meer dan 65 lokale initiatieven; buurthuis kamers, scholen, sportverenigingen, groenprojecten, maatschappelijke initiatieven en zelforganisaties. Verspreid over alle wijken en van allerlei culturele, etnische en educatieve achtergronden. Wij zijn ontstaan na het succes en de impact van het initiatief Delfshaven Helpt tijdens de eerste Coronagolf. De kracht van samenwerking in lokale netwerken liet zich hier zien en gaf het geloof en het vertrouwen dat er meer mogelijk was voor de wijken van West.

En we waren verder gesterkt door de beleidsstukken *Heel de Stad* en *Wijk aan Zet* waarin wordt gesteld dat de stad wordt gemaakt met, door en voor bewoners. Rotterdam wil mensen zelfredzaam en samenredzaam maken. Wat goed is voor het individu is ook goed voor de gemeenschap. Hoe meer een buurt zelfregie krijgt, vertrouwen, eigenaarschap en zeggenschap, hoe meer de mensen floreren.

Zo ontstond het plan om met een lokale coalitie invulling te geven aan veerkrachtig welzijn onder het motto #lokaaltenzij. Het netwerk van lokale initiatieven is de fijnmazige en laagdrempelige basis, een moderne welzijnsorganisatie versterkt en vult aan. Win-win-win dachten wij; beter welzijn door lokale verankering (zie Huize Middelland), meer *community building* en sociale cohesie doordat netwerken samenwerken en meer *capacity building* omdat al die betrokken initiatiefnemers en vrijwilligers zichzelf ontwikkelen. Win-win-win, wie kan daar nou tegen zijn?

Maar het instrument van de aanbesteding is niet bepaald ingericht om een coalitie van lokale niet-commerciële partijen een rol te laten spelen in het welzijn van hun eigen wijk. Ook uw raad heeft hier in februari 2021 over gedebatteerd, wat onder andere resulteerde in de aangenomen motie innovatieve inkoop van welzijn.

Uiteindelijk is er toch voor een redelijk klassieke aanbesteding gekozen. De huidige welzijnsaanbieder bleek niet genegen om op basis van gelijkwaardigheid samen te werken. Hun visie op welzijn was dat van het ziekenhuis; individuen worden efficiënt behandeld. Dat was diametraal anders dan onze visie van collectieve zelfredzaamheid van een preventief en veerkrachtig wijknetwerk. Bovendien wilden zij niet verder gaan dan 30% welzijn door de wijk, terwijl we al op 27% zaten.

Uiteindelijk vonden we een welzijnsaanbieder die wel de meerwaarde van veerkrachtige wijkwelzijnsnetwerken erkende zodat we toch nog mee konden doen met de aanbesteding. Want ondanks de mooie woorden van *Heel de Stad* waren er flink wat obstakels in het proces van aanbesteding die het onmogelijk maakten om als coalitie van lokale partijen zelfstandig mee te doen:

- Hoofdelijke verantwoordelijkheid van het leden van het collectief voor het geheel.
- Er moest een referentieopdracht van minimaal 2 miljoen euro overlegd kunnen worden.
- Een inkoopnotitie die van de concept-versie naar de definitieve versie opeens een maximum van 30% voor lokale partijen in zich had.
- Veel specifieke eisen die al door de gemeente ingevuld waren die innovatieve concepten onmogelijk maakten

We hebben met die 65+ partijen, een kernteam van 12 personen, een welzijnsorganisatie en honderden mensen die meegedacht en geschreven hebben alles gegeven om een prachtig plan te ontwikkelen. Maar we waren bitter teleurgesteld om te zien dat de aanbesteding toch gegund is aan de huidige welzijnsaanbieder. Met als enige referentie van beoordeling de geschreven tekst van de offerte die door een anonieme commissie van ambtenaren beoordeeld wordt met punten. Niet het lokale draagvlak, de maatschappelijk meerwaarde of het trackrecord in de wijk geeft de doorslag maar hoe goed je iets op kan schrijven.

En we horen nu de geluiden van bittere teleurstelling uit de wijken. Hoe kan het dat een win-win-win situatie het aflegt tegen een commercieel bedrijf waarvan de aandeelhouders op nummer 142 staan in de Quote 500 met een geschat vermogen van 325 miljoen euro.? Hoe kan het dat de winst van dit commerciële bedrijf uit deze kwetsbare wijken wordt onttrokken met een filosofie die curatief -en niet preventief- is en zo de problematiek, en dus de winst, in stand houdt? Overigens niets te nadele van hun werknemers in de wijk, die doen wat hun opdracht is en doen hun best. Maar voor mensen uit de wijk is het niet uit te leggen dat het welzijnsbedrijf dat de KPI vinkjes op hun evenementen kwam ophalen en vlak voor de aanbesteding een PR offensief organiseerde nu aan het langste eind trekt.

Want voor de mensen betrokken in deze Welzijnscoalitie is dit niet iets van '*you lose some and you win some*'. Voor hun is dit diep persoonlijk. Zij wonen hier, zij zijn onderdeel van de gemeenschap en zij worden nu het recht op zelfbeschikking van het welzijn van hun eigen wijk ontzegd.

En dat staat haaks op de beloftes die gedaan zijn in Heel de Stad. De Welzijnscoalitie Delfshaven wil graag met uw raad kijken naar wat er nog te repareren is, een grondig onderzoek en evaluatie naar deze aanbesteding en hoe dat beter kan. Maar voor nu weten wij ook even niet hoe dit verder moet. Het vertrouwen is gebroken. De eerste partijen hebben het bijltje er al bij neergegoid. Dit is geen #wijkaanzet, dit voelt als #wijkbuitenspel.

In Delfshaven weten we hoe laag het vertrouwen van de kwetsbare bewoners in de overheid is gedaald. Zeer laag. De toeslagenaffaire trekt diepe sporen in ons gebied. Nu blijkt ook nog dat diezelfde overheid geen vertrouwen heeft in de 65 buurtinitiatieven die om deze kwetsbare buurtgenoten heen staan. Hoe ver laat de overheid zich verwijderen van haar burgers?

Namens de Welzijnscoalitie Delfshaven,

Robbert de Vrieze
Delfshaven Cooperatie